

Bryssel 12.9.2018
COM(2018) 643 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPPA-
NEUVOSTOLLE JA NEUVOSTOLLE**

**Tiedonanto uudesta Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen
allianssista:
investointeja ja työpaikkoja koskeva yhteistyö uudelle tasolle**

Tiedonanto uudesta Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssista: investointeja ja työpaikkoja koskeva yhteistyö uudelle tasolle

Nopeasti muuttuvassa globaalissa toimintaympäristössä Eurooppa ja Afrikka voivat hyötyä huomattavasti taloudellisten ja poliittisten siteiden vahvistamisesta. Tässä asiakirjassa esitetään keskeiset toimintalinjat taloussuhteiden vahvistamiseksi EU:n ja sen afrikkalaisten kumppanien välillä. Tarkoituksena on merkittävästi lisätä sekä afrikkalaisten että eurooppalaisten yksityisiä investointeja, lisätä kauppaa, edistää työpaikkojen luomista ja vahvistaa kestävä ja osallistavaa kehitystä edistämällä nykyaikaisen ja kestävä teknologian standardeja, ympäristön- ja työsuojelua sekä vastuullista liiketoimintaa. Tuloksena on **kestävien investointien ja työpaikkojen allianssi**, joka on osa Euroopan unionin ja Afrikan unionin kumppanuutta.

Tämä allianssi on enemmän kuin taloudellinen suunnitelma. Sillä muutetaan radikaalisti tapaamme toimia kumppaneina, ja pyrkimyksenä on keskittyä Afrikan taloudelliseen potentiaaliin sekä yksityisen sektorin mobilisointiin. Allianssin avulla on tarkoitus vapauttaa yksityisiä investointeja ja tarkastella valtavia mahdollisuuksia, joista voivat saada hyötyä sekä Afrikan että Euroopan taloudet. Allianssissa otetaan huomioon Afrikan väestörakenne keskittymällä erityisesti nuorisotyöllisyyteen. Kyseessä on talousstrategia, jolla otetaan käyttöön sekä Euroopan että Afrikan vahvuudet ja viedään ulkoisen investointiohjelman¹ tavoitteet uudelle tasolle. Allianssi perustuu konkreettisiin toimiin, ja sillä tuetaan seuraavan 5 vuoden aikana 10 miljoonan työpaikan luomista Afrikkaan.

Allianssi ei ole erillinen aloite. Se on osa laajempia EU:n ja Afrikan välisiä suhteita ja Eurooppaa ja Afrikkaa yhdistäviä strategisia puitteita (kuten vuoteen 2030 ulottuva YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma ja sen 17 kestävä kehityksen tavoitetta, jotka toimivat suuntaviivoina molemmille maanosille) sekä Afrikan unionin ja EU:n poliittisia puitteita (Agenda 2063 -toimintaohjelma Afrikassa ja globaalistrategia², kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus³ EU:ssa). Se on keskeinen tekijä pantaessa täytäntöön sitoumuksia, jotka esitetään Afrikan unionin ja Euroopan unionin Abidjanin huippukokouksen julistuksessa. Sen avulla myös rakennetaan Cotonoun jälkeisen kehityksen vahvaa afrikkalaista pilaria ja kehitetään kumppanuuksia Pohjois-Afrikassa Euroopan naapuruuspolitiikan puitteissa. Allianssin keskeisiä periaatteita ovat kumppanuus, vuoropuhelu ja sitoutuminen. Jotta voidaan hyödyntää allianssin koko potentiaali, siinä olisi mobilisoitava EU:n ja jäsenvaltioiden toimia ja välineitä ja koordinoitava niitä Afrikan kanssa.

Tämä johdonmukainen taloudellinen strategia perustuu vuoden 2018 Eurooppa-neuvoston päätelmiin ja niiden kehotukseen luoda uusi kehys, jonka ansiosta sekä Afrikasta että Euroopasta saatavat yksityiset investoinnit lisääntyisivät merkittävästi, sekä Euroopan

¹ Lisätään Euroopan investointeja kasvuun ja työllisyyteen: Euroopan strategisten investointien rahaston toinen toimintakausi ja uusi Euroopan ulkoinen investointiohjelma, COM/2016/581 final.

² [EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia](#), 2017.

³ Uusi kehityspoliittikkaa koskeva eurooppalainen konsensus – meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme, EUVL C 210, 30.6.2017.

komission ehdotuksiin monivuotiseksi rahoituskehikseksi ja Euroopan komission ja Afrikan unionin välisten kokousten tuloksiin. Siinä hyödynnetään merkittäviä päätöksiä, joita tehtiin Kigalissa 21. maaliskuuta 2018 pidetyssä Afrikan unionin 10. ylimääräisessä huippukokouksessa. Se myös noudattaa 19. kesäkuuta 2018 annettua Mesebergin julkilausumaa⁴ ja sillä edistetään Ranskan ohjelmaa sen toimiessa G7-ryhmän puheenjohtajana vuonna 2019.

Afrikkalaisten kumppaneiden saaminen voimakkaasti mukaan investointien ja työpaikkojen luomiseen on keskeisen tärkeää, jotta voidaan yhdessä käsitellä liikkuvuutta ja muuttoliikettä ja edistää alkuperä-, kauttakulku- ja kohdemaiden välisiä koordinoituja toimia siten, että noudatetaan solidaarisuuden, kumppanuuden, vastuuvollisuuden ja vastuunjaon periaatteita. Muuttoliikkeen ja liikkuvuuden parempi hallinta edistää myös yleistä vakautta, mikä lisää kestäviä investointeja. Allianssi on keskeinen osa strategiaa, jossa yhdistetään johdonmukaisella ja tasapainoisella tavalla muuttoliikettä koskevan yhteisen lähestymistavan eri osia. Lähestymistapana on jaettu vastuu sääntöjenvastaisen muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisten syiden käsittelystä, rajojen tehokkaasta hallinnasta, siirtolaisten salakuljetuksen ja ihmiskaupan torjunnasta, ihmishenkien pelastamisesta ja suojelusta, väylien tarjoamisesta lailliselle maahantulolle sekä laittomien muuttajien palauttamista, takaisinottoa ja uudelleenkotouttamista koskevan yhteistyön parantamisesta vakiintuneiden periaatteiden ja kansainvälisen lainsäädännön velvoitteiden sekä sovittujen järjestelyjen mukaisesti.

Osana tätä kattavaa lähestymistapaa olisi parannettava laillisia väyliä tulla EU:hun, jotta tarjotaan turvallisia ja toteutuskelpoisia vaihtoehtoja vaarallisille reiteille ja sääntöjenvastaiselle maahantulolle. Tätä varten komissio kehottaa uudessa tiedonannossaan, joka koskee Eurooppaan⁵ kohdistuvien laillisten maahantuloväylien lisäämistä, parantamaan EU:n sinisen kortin järjestelmää ja kehittämään valikoitujen Afrikan maiden kanssa toteutettavia laillista muuttoliikettä koskevia pilottihankkeita.

Koska kasvun, työllisyyden ja eriarvoisuuden dynamiikka ja epävakauten, selviytymiskykyyn, terveyteen ja hallintoon liittyvät haasteet vaihtelevat Afrikan eri alueiden ja maiden välillä, allianssissa otetaan huomioon Afrikan mantereiden monimuotoisuus ja kunkin maan erityisluonne, esimerkiksi epävakaiden tilanteiden aiheuttamat haasteet ja Pohjois-Afrikan maiden assosiaatiosopimuksiin perustuvat sopimussuhteet sekä näiden maiden kokemus EU:n kanssa naapuruuspolitiikan puitteissa tehtävästä yhteistyöstä.

1. Strategisten investointien lisääminen työpaikkojen luomiseksi ja yksityissektorin roolin vahvistaminen

Yksityisellä sektorilla on suurin potentiaali työpaikkojen ja kasvun luomiseksi, ja sen vuoksi on erittäin tärkeää houkuttaa sekä kotimaisia että ulkomaisia vastuullisia yksityisiä investointeja Afrikkaan.

⁴ [Mesebergin julkilausuma](#), 2018.

⁵ Lisää laillisia maahantuloväyliä Eurooppaan: olennainen osa tasapainoista ja kokonaisvaltaista muuttoliikepolitiikkaa COM (2018) 635

Tämänhetkinen tilanne

Investoinneissa Afrikkaan on havaittavissa epätasaisuutta, mikä on osoitus yleisestä epävarmuudesta. Suorien ulkomaisten investointien virrat Afrikkaan vaihtelevat eikä niissä ole nähtävissä vahvaa nousua, joka olisi tarpeen. Suorista ulkomaisista investoinneista yhteensä 58 prosenttia kohdistui vuonna 2016 Etelä-Afrikkaan, Nigeriaan, Keniaan, Egyptiin ja Marokkoon, kun taas vähemmän kehittyneiden ja epävakaampien maiden on järjestelmällisesti vaikeampaa hankkia yksityisiä investointeja. Jotkin Afrikan maat ovat jatkossakin riippuvaisia perushyödykkeistä, mutta osa on onnistunut monipuolistamaan talouksiaan alhaisten hyödykehintojen ansiosta. Lisäksi vuodesta 2016 alkaen nähtävissä on ollut suorien ulkomaisten investointien laajeneminen kaivos- ja kaivannaisteollisuuden ulkopuolelle⁶.

EU on suurin investoija Afrikkaan. Sen jäsenvaltioiden osuus on noin 40 prosenttia suorista ulkomaisista investoinneista (291 miljardia euroa vuonna 2016)⁷. Afrikan vahva taloudellinen edistyminen kahden viime vuosikymmenen aikana ja siihen liittyvä tuleva potentiaali tarkoittavat sitä, että mahdollisuudet tehdä enemmän ovat merkittävät. Afrikan väestöennusteiden perusteella on selvää, että on myös tarpeen luoda miljoonia uusia työpaikkoja, erityisesti työmarkkinoille vasta tuleville nuorille.

Ehdotetut toimet

Toimi #1. ***Afrikalle annettavaa tukea investointien lisäämiseksi*** parannetaan entisestään siten, että siihen osoitetaan yhä suurempia määriä ***yhdistämällä lainoja ja avustuksia ja myöntämällä takauksia***, jotta voidaan hankkia resursseja pääomamarkkinoilta kansainvälisistä, eurooppalaisista ja kansallisista rahoituslaitoksista, vähentää tällaisten investointien riskejä ja helpottaa rahoituksen saantia. Etusijalle asetetaan lisäarvoa tuottavat alat, joilla on suuret mahdollisuudet luoda kestäviä työpaikkoja erityisesti naisille ja nuorille, mikä lisää heidän mahdollisuuksiaan toteuttaa pyrkimyksiään, myös startup-yritysten kautta. Erityistä huomiota kiinnitetään myös epävakaasiin tilanteisiin. Vuosina 2014–2017 EU on hankkinut vipuvaikutuksen avulla rahoitusta yhdistävien toimien kautta noin 35 miljardia euroa. Siitä alkaen, kun Euroopan ulkoinen investointiohjelma käynnistettiin ja Euroopan kestävän kehityksen rahasto⁸ luotiin vuonna 2017, EU on pyrkinyt saamaan liikkeelle rahoitusta, jonka vipuvaikutuksen avulla voidaan hankkia 15 miljardin euron investoinnit rahoituksen yhdistelymekanismien ja yli 16 miljardin euron investoinnit takauksien avulla. Vuoteen 2020 mennessä sen odotetaan saavuttavan globaalien ulkoisten investointiohjelman tavoite, jonka mukaan investointien vipuvaikutuksen Afrikassa ja naapurisuusalueella voidaan tuottaa investointeja 44 miljardin euron arvosta vuoteen 2020 mennessä. Konkreettisiin tuloksiin kuuluvat se, että 30 miljoonaa ihmistä ja yritystä pääsee sähkönjakelun piiriin, ja uusiutuvan energian kapasiteetti lisääntyy viidellä gigawatilla. Lisäksi 24 000 ihmistä voi

⁶ Esimerkki tästä on Etiopia, joka nyt saa toiseksi eniten suorita ulkomaisia investointeja Afrikassa. Vuonna 2017 investointien määrä oli 3,6 miljardia Yhdysvaltain dollaria, ja ne kohdistuivat pääasiassa sellaisiin aloihin kuin kevyt teollisuus sekä tekstiili- ja autoteollisuus (UNCTAD, 2018).

⁷ EUROSTAT, 2018.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2017/1601, annettu 26 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan kestävän kehityksen rahaston (EKKR), EKKR-takuun ja EKKR-takuurahaston perustamisesta.

käyttää tieverkkoa ympäri vuoden, kun liikenneinfrastruktuuria kehitetään EU:n tukemilla investoinneilla. Pelkästään pieniin ja keskisuuriin yrityksiin keskittyvien investointiohjelmien avulla odotetaan Afrikassa syntyvän 3,2 miljoonaa työpaikkaa. Nämä ovat hyviä esimerkkejä ehdotetun allianssin puitteissa toteutettujen toimien laajuudesta ja vaikutuksesta.

Seuraavan pitkän aikavälin budjetin (monivuotisen rahoituskehityksen) aikana EU:n olisi edelleen parannettava välineitään ja keinojaan varmistamalla tehokkaampi toteutus ja lisäämällä merkittävästi tätä varten käytettävissä olevaa rahoitusta.

Toimi #2. Jotta yksityisen sektorin investoinneista saataisiin mahdollisimman suuri vaikutus, määritetään *lupaavimmat arvoketjut kansallisella ja alueellisella tasolla*. Tätä varten *keskustellaan parhaillaan kasvu- ja työllisyys sopimuksista useimpien afrikkalaisten kumppanien kanssa*, jotta voidaan ohjata yhteiset toimet kohti niitä arvoketjuja, joihin liittyy merkittäviä mahdollisuuksia luoda työpaikkoja, sekä tarttua tuotanto- ja jalostusmahdollisuuksiin, vapauttaa vihreän ja sinisen talouden merkittävä potentiaali, tukea siirtymistä vähähiiliseen ja ilmastomuutosta kestäväan talouteen, hyödyntää talouden nopeaa digitaalista muutosta, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä ja datavetoista taloutta, ja tarttua aloihin, jotka edellyttävät uudistusta, joilla parannetaan liiketoimintaa edistävää ympäristöä. Kasvu- ja työllisyys sopimukset edellyttävät myös Euroopan ja Afrikan yksityisen sektorin kanssa käytävää jäseneltyä vuoropuhelua, joka perustuu ulkoisen investointiohjelman puitteissa perustetulle kestäväan liiketoimintaa Afrikassa edistävälle foorumille (SB4A). Tässä yhteydessä on varmistettava yhteys G20-maiden Compact with Africa -aloitteeseen.

Toimi #3. Lisätään Euroopan ja Afrikan etujen mukaisesti yhteistyötä, joka liittyy strategiaan kehityksiin ja etuihin. *Euroopan komissio muodostaa alakohtaisia ryhmiä, joihin kuuluu Afrikan ja Euroopan julkisia, yksityisiä ja rahoitusalan toimijoita sekä tiedeyhteisön edustajia ja joiden tehtävänä on tarkastella ja tukea strategista kehitystä kriittisillä talouden aloilla*, kuten digitaalisten ratkaisujen, energian, liikenteen ja maatalouden alalla. Tavoitteena on tarkastella pitkän aikavälin haasteita ja strategisia etuja kartoittamalla, miten voidaan nopeuttaa vaikutusta, lisätä julkisia ja yksityisiä investointeja ja parhaiten jakaa tietoa ja osaamista. Näin voitaisiin määrittää strategioita, joilla edistetään ja priorisoidaan alakohtaista politiikkaa ja sääntelyuudistusta Afrikan maissa ja helpotetaan tähän liittyviä EU:n julkisia ja yksityisiä investointeja. EU ja Afrikan unioni perustivat toukokuussa 2018 afrikkalaisista ja eurooppalaisista asiantuntijoista koostuvan Afrikan maaseutua käsittelevän erityistyöryhmän, joka antaa neuvoja ja suosituksia prioriteeteista ja jatkotoimista maatalouden alalla. Se tarkastelee muun muassa sitä, miten voidaan lisätä julkisia ja yksityisiä investointeja Afrikan kestäväan maatalouteen, helpottaa EU:n vastuullisia investointeja, lisätä Afrikan sisäistä kauppaa sekä vientiä Afrikan maista sekä määrittää parhaat toimet, joilla tuetaan maataloudessa, maatalousyrityksissä ja maatalousteollisuudessa työskenteleviä nuoria. Toukokuussa 2018 pidettyjen Euroopan komission ja Afrikan unionin välisten kokousten seurauksena perustetaan digitaalista taloutta käsittelevä Euroopan unionin ja Afrikan unionin työryhmä. Lisäksi järjestetään ja jatketaan yhteisiä alakohtaisia ministerikokouksia Afrikan ja EU:n välillä. Komissio myös tukee samanlaisia jäsenvaltioiden aloitteita, jotka edistävät allianssin toteuttamista, kuten Afrikan ja Euroopan välinen korkean tason foorumi, jonka Itävalta järjestää ennen vuoden loppua toimiessaan neuvoston puheenjohtajana.

Länsi-Afrikka - tuetaan yrittäjiä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä

EU tekee yhteistyötä Proparco⁹ kanssa yrittäjille kohdistettavan rahoituksen ja tuen vahvistamiseksi seuraavilla tavoilla: i) takaisin maksettavien ennakoiden muodossa toteutettava alkurahoitusjärjestelmä, jonka avulla voidaan rahoittaa kokeilu- ja prototyypivaiheita ja tukea nuorimpia yrittäjiä heidän hankkeidensa kehittämisessä; ii) tekninen tuki, jolla avustetaan mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä, jotta ne voivat parantaa valmiuksiaan johtoa, markkinointia, tuotantoa ja hyvää hallintoa varten, sekä tiiviisti tuetaan paikallisia sijoitusrahastoja; ja iii) takaus, joka kattaa paikallisten sijoitusrahastojen suuririskisimpiin vastuisiin liittyvät tappiot. EU:n 15,6 miljoonan euron rahoitusosuudella aikaansaataavalla vipuvaikutuksella voidaan rahoittaa 50:tä mikroyritystä sekä pientä ja keskisuurta yritystä, mikä tarkoittaa 5 000 työpaikan luomista tai säilyttämistä. Ohjelma kattaa Burkina Fason, Nigerin ja Senegalin ja sitä laajennetaan Mauritaniaan, Kameruniin, Maliin, Ghanaan ja Norsunluurannikkoon vuodesta 2019 alkaen.

Länsi-Afrikka - NASIRA-riskinjakorahoitusväline - rahoituksen hankkiminen vähävaraisille yrittäjille

EU tekee yhteistyötä hollantilaisen kehityspankin Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden kanssa, jotta voidaan käsitellä havaittuja ja todellisia riskejä, joita aiheutuu lainoista yrittäjille EU:n naapurimaissa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Hankkeella parannetaan mahdollisuuksia saada investointilainoja tarjoamalla paikallisille rahoituslaitoksille portfoliotakauksia, jotka kattavat yrittäjille myönnettävät lainat. Siinä keskitytään i) sisäisesti siirtymään joutuneisiin, pakolaisiin, palaajiin sekä naisiin ja nuoriin. Tässä ohjelmassa ulkoisen investointiohjelman takauksesta saatavan 75 miljoonan euron avulla luodaan 750 miljoonan tai jopa miljardin euron investoinnit, joilla voidaan luoda 800 000 työpaikkaa Afrikassa.

Marokko - hybridiaurinkovoimalat NOOR Midelt I ja NOOR Midelt II

EU auttaa rakentamaan infrastruktuurin uusiutuvalle energialle, jotta voidaan vastata sähkön lisääntyvään kysyntään ja edistää tavoitetta uusiutuvan energian osuuden lisäämisestä 52 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä, millä on positiivinen vaikutus kilpailukykyyn. EU myöntää 60 miljoonan euron avustuksen, jonka avulla hankitaan rahoitusta infrastruktuurikustannusten kattamiseksi. Hanketta rahoittavat Kreditanstalt für Wiederaufbau (vastuuvirasto), Ranskan kehitysyhteistyövirasto (Agence Française de Développement) EU:sta ja Euroopan investointipankki sekä Maailmanpankki, Afrikan kehityspankki ja puhtaan teknologian rahasto.

Tunisia - startup-ekosysteemin tukeminen

EU:n Tunisian taloudelle myöntämällä laaja-alaisella avustuksella (muun muassa 60 000 ihmiselle myönnettyt mikroluotot pienten yritysten perustamiseksi tai laajentamiseksi)

⁹ Proparco on Ranskan kehitysyhteistyöviraston (Agence Française de Développement) elin, joka keskittyy yksityisen sektorin kehittämiseen.

pyritään varmistamaan, että Tunisia voi täyttää työmarkkinoille yhä lisääntyvässä määrin tulevien nuorten ja koulutettujen tunisialaisten tarpeet. Uudella noin 25 miljoonan euron arvoisella ohjelmalla autetaan noin 1 000:ta tunisialaista startup-yritystä seuraavasti: i) parannetaan startup-yritysten ja yrittäjien käytettävissä olevia palveluja (kuten yhteisiä työtiloja, yrityshautomoita tai startup-kiihdyttämöjä); ja ii) tuetaan mahdollistavan sääntely-ympäristön täytäntöönpanoa innovatiivista yrittäjyyttä ja startup-yrityksiä varten. Lupaaville startup-yrityksille myönnetään myös alkurahoitusta. Tällaisen innovatiivisen ohjelman tavoitteena on edistää Tunisian talouden monipuolistamista sekä sen kasvun nopeuttamista luomalla uudentyyppejä yrityksiä, joihin liittyy runsaasti potentiaalia.

2. Investoiminen ihmisiin investoimalla koulutukseen ja taitoihin

Taloudellisessa kumppanuudessa, jolla pyritään edistämään investointeja ja luomaan työpaikkoja, on saatettava yhteen taidot ja työmarkkinoiden tarpeet. Tarvitaan enemmän investointeja, jotta ihmisillä, erityisesti tytöillä ja naisilla, on mahdollisuus saada koulutusta, erityisesti teknistä ja ammatillista koulutusta, sekä digitaalisia taitoja ja osaamista, ja jotta voidaan puuttua tilanteeseen, jossa nuorten ihmisten keskiasteen tai korkea-asteen koulutuksessa saamat taidot eivät vastaa työelämässä tarvittavia taitoja. Näin nuoret, joilla on asianmukaiset taidot, voivat rakentaa tulevaisuuttaan ja vahvistaa samalla väyliä lailliselle maahanmuutolle.

Tämänhetkinen tilanne

Afrikan väestö on maailman kaikkien alueiden nuorinta ja se kasvaa edelleen voimakkaasti, mutta sen työvoima on vähiten koulutettua maailmassa¹⁰. Teknisessä ja ammatillisessa koulutuksessa on eri puolilla Afrikkaa ainoastaan 6 prosenttia kaikista keskiasteen koulutuksessa olevista oppilaista¹¹. Vaikka jonkinlainen taitojen epäsuhta on luonnollista ja väistämätöntä kaikissa kasvavissa ja uudistuvissa talouksissa, monet teknisestä, ammatillisesta ja yleisestä koulutuksesta Afrikassa valmistuneet pyrkivät aloille, joissa työvoiman kysyntä on vähäistä¹².

EU on Afrikan pitkäaikainen kumppani koulutuksen alalla aina varhaislapsuudesta ja perusasteen koulutuksesta korkeakoulutukseen asti, ammattikoulutus ja yrittäjätaitojen oppiminen mukaan luettuina, sekä tutkimuksen ja innovoinnin alalla. Vuosina 2014–2020 EU tukee kahdenvälisiä koulutusohjelmia Afrikassa noin 1,34 miljardilla eurolla. Noin 230 miljoonaa euroa (17 %) tästä osoitetaan ammatilliseen koulutukseen. Vuoteen 2020 mennessä Erasmus-ohjelmalla on tuettu 35 000:ta afrikkalaista opiskelijaa ja tutkijaa ja vuoteen 2027 mennessä yhteensä 105 000:ta opiskelijaa. Vuoteen 2020 mennessä 750 000 ihmistä on saanut teknistä ja ammatillista koulutusta ja koulutusta taitojen kehittämiseksi. Lisäksi EU tukee Afrikka-hätärahaston kautta merkittävässä määrin kehitysohjelmia, joilla korjataan osaamisvajaita, parannetaan työllistettävyyttä ammatillisella koulutuksella ja edistetään

¹⁰ Africa Pulse (2017), World Bank.

¹¹ African Union Continental Education Strategy 2016-2025.

¹² Africa Pulse (2017), World Bank.

työpaikkojen luomista ja mahdollisuuksia itsenäiseen ammatinharjoittamiseen. Sahelin alueella ja Afrikan sarvessa näiden ohjelmien arvo on kohonnut yhteensä 1,1 miljardiin euroon vuodesta 2015. Vuosina 2014–2020 EU myös tukee koulutusta Afrikassa globaalien aloitteiden, kuten maailmanlaajuisen koulutuskumppanuuden, kautta 475 miljoonalla eurolla.

Koulutukseen tarvitaan lisää investointeja sekä EU:sta, sen jäsenvaltioista että afrikkalaisilta kumppaneilta Afrikan unionin Continental Education Strategy for Africa -strategian (2016–2025) mukaisesti.

Ehdotetut toimet

Toimi #4. EU tukee merkittävää **Afrikan unionin osaamisaloitetta**¹³, jossa tarkoituksena on laatia Afrikkaan maanosan laajuinen tutkintojen viitekehys. Lisäksi edistetään yksityisen sektorin osallistumista tekniseen ja ammatilliseen koulutukseen, tuetaan työmarkkinoiden ja teknisen ja ammatillisen koulutusjärjestelmän diagnostiikkaa sekä kokeillaan opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuvuutta. Lisäksi on tarkoitus tukea korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten pääsyä asianmukaisiin sähköisiin infrastruktuureihin¹⁴. Opiskelijoiden, työntekijöiden ja tutkijoiden liikkuvuutta Afrikan mantereella helpotetaan edelleen (Afrikan ”Erasmus”)¹⁵. Korkea-asteen koulutusohjelmien ja korkeakouluopiskelijoiden taidot saadaan vastaamaan paremmin työmarkkinoiden tarpeita ja korkeakoulutusta yhdenmukaistetaan koko mantereella, jotta helpotetaan tutkintojen tunnustamista Afrikassa ja EU:ssa¹⁶. EU tukee jatkossakin Erasmus+-ohjelman kautta apurahoja ja vaihto-ohjelmia korkea-asteen koulutusohjelmien välillä sekä tietämyksen luomista yliopistoissa, jotta niistä voi tulla täysimääräisiä toimijoita innovoinnin monimutkaisissa prosesseissa, joista tuleva taloudellinen kehitys ja työpaikkojen luominen riippuu. EU:n koko tuki yleisafrikkalaisessa ohjelmassa lisääntyy 45 miljoonasta eurosta vuosina 2014–2017 63 miljoonaan euroon vuosina 2018–2020, jolloin se nousee 108 miljoonaan euroon.

Toimi #5. Parannetaan tukea **kansallisella tasolla**, jotta osaaminen saadaan vastaamaan kunkin maan strategisia kehitysvalintoja¹⁷, käyttäen esimerkkeinä Pohjois-Afrikassa toteutettuja onnistuneita aloitteita, kuten Med4jobs-ohjelmaa¹⁸. Tukea ohjataan mahdollisimman paljon aloille, joilla on hyvät mahdollisuudet investointeihin ja työpaikkojen luomiseen. Se on sen vuoksi esityslistalla kasvu- ja työllisyyssovimuksia koskevissa

¹³ Yleisafrikkalaisesta ohjelmasta myönnetään 27 miljoonaa euroa, joilla tuetaan i) ”Skills Initiative for Africa” - rahoitusvälinettä yhteistyössä Kreditanstalt für Wiederaufbau -laitoksen kanssa yhteensä 14 miljoonalla eurolla, ii) ”Skills Initiative for Africa” -teknistä yhteistyötä yhteistyössä Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH:n kanssa yhteensä 8 miljoonalla eurolla ja iii) ”EU-African Union Vocational Education and Training mobility project” -pilottihanketta yhteensä 5 miljoonalla eurolla.

¹⁴ 30 miljoonaa euroa vuosina 2018-2020 yleisafrikkalaisesta ohjelmasta vuosina 2014-2017 myönnetyn 20 miljoonan euron lisäksi.

¹⁵ 20 miljoonaa euroa vuosina 2018-2020 yleisafrikkalaisesta ohjelmasta vuosina 2014-2017 myönnetyn 20 miljoonan euron lisäksi.

¹⁶ 13 miljoonaa euroa vuosina 2018-2020 yleisafrikkalaisesta ohjelmasta vuosina 2014-2017 myönnetyn 5 miljoonan euron lisäksi.

¹⁷ 40 miljoonaa euroa vuosina 2018-2020 varattu Botswanaa, Gabonia, Ghanaa, Guinea-Bissautta ja Mauritusta varten.

¹⁸ Ohjelmassa käsitellään epäsuhtaa taitojen ja työmarkkinoiden tarpeiden välillä edistämällä yrittäjyyttä, toimimalla välittäjänä työvoiman tarjonnan ja kysynnän välillä ja tukemalla mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä yrityshautomoiden ja valmennusohjelmien avulla.

keskusteluissa ja sitä käsitellään alakohtaisissa strategisissa kokouksissa yksityissektorin, tiedeyhteisön ja rahoitusalan toimijoiden kanssa (kuten toimessa 3 ehdotetaan). Seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä olisi pyrittävä voimakkaasti vahvistamaan edelleen EU:n toimia tällä alalla noudattaen tavoitetta houkutellessa lisää yksityisiä investointeja työpaikkojen luomiseen. EU varmistaa, että lisäinvestoinnit myös kohdennetaan strategisemmin ja niissä keskitytään aloihin, joilla on parhaimmat mahdollisuudet luoda työpaikkoja. Tässä yhteydessä otetaan huomioon Afrikan talouden epävirallisen sektorin suuri merkitys ja pyritään parantamaan sen tyypillisesti alhaista tuottavuutta.

Gambia - nuorten voimaannuttamisen ohjelma

EU tekee yhteistyötä Kansainvälisen kauppakeskuksen ja Gambian hallituksen kanssa työpaikkojen luomiseksi ja gambialaisten nuorten yrittäjyyden tukemiseksi. Tässä 11 miljoonan euron ohjelmassa tarjotaan taitojen kehittämistä sekä tukea nuorille yrittäjille ja kaupanedistämisorganisaatioille. Tavoitteena on, että vuoteen 2021 mennessä 7 000 nuoren olisi saatava päätökseen tekninen tai ammatillinen koulutusohjelma tai harjoittelu ja että vähintään 8 000 nuoren olisi hyödyttävä yrittäjäpalveluista, kuten yritysneuvontapalveluista ja mahdollisuudesta saada rahoitusta.

Pohjois-Afrikan maita hyödyttävä Välimeren alueen työllisyysaloite

EU:n ja Välimeren unionin välillä kehitetty Välimeren alueen työllisyysaloite (Med4Jobs) kattaa työmarkkinoiden tarjonta- ja kysyntäpuolen käsittelemällä kolmea keskeistä kysymystä: i) työllistettävyyden määrittämällä ja laajentamalla koko alueelle onnistuneita koulutuskokemuksia, joissa puututaan taitojen ja työmarkkinoiden tarpeiden epäsuhtaan; ii) työnvälitys toistamalla onnistuneita kokemuksia työpaikan löytämisen helpottamisesta ja työnvälityksestä; iii) liiketoimintaympäristö kehittämällä mahdollistava toimintaympäristö pienille ja keskisuurille yrityksille, kuten valmennusohjelmat tai tuki luovia aloja varten.

Guinea - tukiohjelma nuorten sosioekonomista integrointia varten

Arvoltaan 65 miljoonan euron INTEGRA-ohjelmassa, johon osallistuvat EU:n lisäksi Belgian kehitysyhteistyövirasto, Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit ja Kansainvälinen kauppakeskus, on tarkoituksena luoda 11 000 työpaikkaa ja saada 14 000 nuorta ammattikoulutukseen, jotta parannetaan heidän työllistettävyyttään ja integroitumista työmarkkinoille. Ohjelmasta tuetaan 7 420:tä lupaavaa mikroyritystä sekä pientä ja keskisuurta yritystä ja seitsemää rahoituslaitosta, jotka tarjoavat mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille sopivia tuotteita. Lisäksi vahvistetaan nuorten yrittäjien asemaa.

3. Liiketoimintaympäristön ja investointi-ilmaston kehittäminen

Yksityissektorin investointien lisääminen edellyttää rauhaa, turvallisuutta ja vakautta sekä suotuisaa investointi-ilmastoa ja liiketoimintaympäristöä, johon kuuluvat makrotalouden vakaus ja avoimet rahoitusjärjestelmät. Tarkoituksena on parantaa yksityisen sektorin luotonsaantia. Se sisältää myös asianmukaisia toimia, joilla puututaan laajempiin ja kriittisiin

hallintoon liittyviin kysymyksiin, joita ovat esimerkiksi valtion instituutioiden vahvuus, oikeusvaltioperiaate, avoimuus ja vastuuvollisuus sekä korruptio ja laittomat rahavirrat.

Tämänhetkinen tilanne

Investointi-ilmasto Afrikassa on yleisesti parantunut, joskin kansalliset erot ovat suuria. Sijoittajaturkimukset¹⁹ osoittavat myös selvästi, että tällä alalla tarvitaan paljon enemmän, jotta voidaan parantaa Afrikan valmiuksia kilpailla maailmanlaajuisesti investointipääoman hankkimisessa. Vuodesta 2009 suorien ulkomaisten investointien virrat Afrikkaan ovat jatkuvasti olleet alle 5 prosenttia kaikista ulkomaisten investointien virroista maailmanlaajuisesti. Oikeusvaltioperiaate, riippumaton oikeuslaitos ja verotuksen ennustettavuus sekä rauha ja vakaus ovat kaikki keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat sekä kotimaisten että ulkomaisten sijoittajien päätöksiin. Yrityksen perustamisen kustannusten on arvioitu olevan noin kolme kertaa suuremmat epävakaisissa valtioissa, mikä merkittävästi heikentää yksityisiä investointeja²⁰.

Ehdotetut toimet

Toimi #6. Komissio ehdottaa, että kestävien investointien ja työpaikkojen allianssissa **vahvistetaan investointi-ilmastoa ja tarvittaessa investointisuoja koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä afrikkalaisten kumppanien kanssa.** Tätä edistetään jatkuvalla tuella liiketoimintaympäristöä parantaville uudistuksille sekä afrikkalaisten instituutioiden institutionaalisille ja teknisille valmiuksille, muun muassa digitaalisten ratkaisujen avulla, jotta voidaan varmistaa vahva julkinen varainhoitojärjestelmä, mukaan lukien julkisten hankintojen ja menojen läpinäkyvyys sekä korruption ja petosten torjunta, parempi vastuuvollisuus sekä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ja oikeussuojan saatavuus. EU:n twinning-sopimusten ja teknisen avun välineiden ja tietojenvaihdon paremmalla käytöllä tuetaan julkisen hallinnon tehokkuutta, avoimuutta ja vastuullisuutta. Lisäksi vahvistetaan toimia, joilla tuetaan kotimaisten varojen hankintaa. Tähän liittyen torjutaan laittomia rahavirtoja²¹, joiden mukana Afrikasta poistuu ainakin 50 miljardia²² Yhdysvaltain dollaria vuosittain. Tämä ylittää huomattavasti virallisen kehitysavun vuosittaisen kokonaismäärän. Nämä kysymykset otetaan esiin EU:n keskusteluissa kumppanimaiden kanssa, erityisesti budjettituen ja poliittisen vuoropuhelun yhteydessä. Niitä käsitellään myös ulkoisessa investointiohjelmassa yksityisen sektorin kanssa käytävissä keskusteluissa sekä EU:n yritysfoorumeilla ja yksityissektorin, tiedeyhteisön ja rahoitusalan toimijoiden kanssa käytävissä strategisissa alakohtaisissa keskusteluissa. Tässä yhteydessä on varmistettava yhteys G20-maiden Compact with Africa -aloitteeseen. Vuonna 2016 EU:n ja sen jäsenvaltioiden tuki yritysilmaston parantamiseen Afrikassa oli 200 miljoonaa euroa²³, josta EU:n tuki oli 50 miljoonaa euroa. Vuosina 2018–2020 tarkoituksena on **lisätä huomattavasti EU:n tukea yritys- ja investointi-ilmaston uudistamiseen** Afrikassa ulkoisen

¹⁹ Inter alia World Bank Doing Business Report 2017.

²⁰ European Political Strategy Centre strategic note, The Makings of an African Century (2017).

²¹ Korruptiosta, rikollisesta toiminnasta, veronkierrosta ja rahanpesuun liittyvistä kaupallisista toiminnoista peräisin olevat kirjaamattomat pääomavirrat.

²² [Report of the High Level Panel on Illicit Financial Flows from Africa](#), 2014.

²³ Organisation for Economic Co-operation and Development, 2018.

investointiohjelman kolmannen pilarin kautta. Määrä nousee keskimäärin 300–350 miljoonaan euroon vuodessa niiden kohdennettujen toimien lisäksi, joiden tarkoituksena on parantaa hallintoa ja varmistaa rauha ja vakaus. Määrän pitäisi kasvaa entisestään vuosina 2021–2027 seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa.

Benin - korruption torjunta budjettituen kautta

EU on tehnyt Beninin hallituksen kanssa hyvää hallintoa ja kehitystä koskevan sopimuksen budjettituesta, jonka arvo oli 114 miljoonaa euroa vuonna 2016. Tavoitteena on edistää hyvää talous- ja rahoitushallintoa vahvistamalla julkisen talouden läpinäkyvää hallintoa, luomalla korruption torjumiseksi uskottava järjestelmä, joka perustuu oikeuslaitoksen riippumattomuuteen, ja parantamalla yritysilmastoa. Tähän sopimukseen liittyvät maksut suoritetaan näillä aloilla tehtävien uudistusten edistymisen perusteella.

Norsunluurannikko - kaupan ja alueellisen integraation tukiohjelma

Tällä 16 miljoonan euron ohjelmalla tuetaan kauppaa ja investointeihin liittyvien säännösten ja instituutioiden nykyaikaistamista sekä kaupan helpottamista. Ohjelman avulla Norsunluurannikon asema “Doing business” -luokittelussa on parantunut ja se on siirtynyt sijalta 167 vuonna 2010 sijalle 142 vuonna 2016. Vienti on lisääntynyt samoin kuin Norsunluurannikon osuus maailman viennistä, mikä on vaikuttanut positiivisesti sen mahdollisuuteen hyötyä uudesta talouskumppanuussopimuksesta. Tuonnin viivästykset ovat vähentyneet 864 tunnista vuonna 2011 aina 125 tuntiin vuonna 2016. Kyseessä on ensimmäinen tämän suuruusluokan ohjelma Norsunluurannikon kilpailukyvyyn tukemiseksi, ja sen myötä Norsunluurannikon yritykset ovat voineet laajentaa liiketoimintaansa ja luoda työpaikkoja. Tätä on täydennetty budjettituen ohjelmalla, jolla parannetaan oikeusjärjestelmän ja julkisten hankintojen avoimuutta, koska ne vaikuttavat keskeisellä tavalla investointi-ilmastoon, sekä viranomaisten että yksityissektorin kanssa käytävällä säännöllisellä vuoropuhelulla poliittisista uudistuksista, joilla on vaikutusta.

Egypti - EU:n väline osallistavaa työpaikkojen ja kasvun luomista varten

EU tukee useita toimenpiteitä, joilla parannetaan ympäristöä yritysten luomista ja taloudellista kehitystä varten, helpotetaan mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta ja kehitetään niiden roolia keskeisissä arvoketjuissa, jotta voidaan piristää taloutta ja luoda työpaikkoja erityisesti nuorille. Tämän arvoltaan 75 miljoonan euron toimen vipuvaikutuksen odotetaan olevan noin 400 miljoonaa euroa. Sen tavoitteena on i) vähentää mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten hallinnollista taakkaa ja parantaa teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa, ii) helpottaa mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuutta saada pitkän aikavälin rahoitusta ja osaamista, tukea yritysten kasvua ja kilpailukykyä, helpottaa yritysten yhteyksiä arvoketjun kehittämiseksi ja edistää innovointia mikroyrityksissä sekä pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, nuoret yrittäjät mukaan lukien.

Etiopia - liiketoimintaympäristöä koskevan vuoropuhelun tukeminen

EU on tarjonnut alkurahoitusta EU:n yritysfoorumille Etiopiassa. Sillä tuetaan liiketoimintaympäristöä koskevaa vuoropuhelua valtion eri virastojen ja EU:n sijoittajien välillä, ja se on järjestänyt säännöllisiä keskusteluja Etiopian investointikomission kanssa vuodesta 2015. Käsiteltäviin aiheisiin (vuonna 2014 tehdyn ja vuonna 2016 päivitetyn yritysbarometrin perusteella) kuuluivat verohallinto ja hallinnollinen taakka, yritysten rekisteröinti ja niiden lupien myöntäminen sekä viisumien myöntäminen, logistiikka ja valuutan saatavuus. Jotkin näistä aiheista on myös otettu esiin korkeammalla tasolla poliittisen vuoropuhelun yhteydessä. Se on vaikuttanut edistymiseen investointi-ilmaston osalta sekä hallituksen ja elinkeinoelämän välisen viestintäkanavan osalta. EU:n yritysfoorumi Etiopiassa on nyt omarahoitteinen.

4. Taloudellisen yhdentymisen ja kaupan koko potentiaali käyttöön

Investoinnit lisäarvoa tuottaville aloille ja työvoimavaltaisille aloille edellyttävät myös markkinoita tuotteille ja palveluille. Taloudellisen yhdentymisen edistäminen alueellisella ja maanosan tasolla Afrikassa ja kauppasuhteiden vahvistaminen EU:n kanssa ovat näin ollen keskeisiä osia johdonmukaisessa talouden alan strategiassa.

Tämänhetkinen tilanne

Afrikan *sisäinen* kaupankäynti on yhä hyvin vähäistä, vaikka siihen liittyy huomattavaa kasvupotentiaalia. YK:n kauppaja kehityskonferenssin tietojen²⁴ mukaan se oli 10 prosenttia vuonna 2000 ja 16 prosenttia vuonna 2014. Afrikan kauppa EU:n kanssa on merkittävää: EU on Afrikan suurin kauppakumppani. Vuonna 2017 Afrikan viennistä 37 prosenttia suuntautui EU:hun (arvo 110 miljardia euroa), ja Afrikan tuonnista 35 prosenttia oli peräisin EU:sta (arvo 133 miljardia euroa). EU myös tarjoaa Afrikan viennille kaikkein avoimimmat markkinat ja on afrikkalaisten teollisuustuotteiden tärkein kohde. Afrikka on myös suurin EU:n kauppaa tukevan avun saaja maailmassa. Määrä oli 4,8 miljardia vuonna 2015. Kuitenkin EU:n ja Afrikan kauppaa koskevat luvut ovat samanlaiset kuin EU:n ja Sveitsin kauppaa koskevat luvut, mikä selvästi osoittaa, että molempiin suuntiin suuntautuvassa EU:n ja Afrikan välisessä kaupassa²⁵ on huomattavaa kasvupotentiaalia.

Ehdotetut toimet

Toimi #7. Afrikan mantereen vapaakauppa-alueen käynnistäminen maaliskuussa 2018, lentoliikenteen afrikkalaisten sisämarkkinoiden käynnistäminen ja ihmisten vapaata liikkuvuutta koskevan pöytäkirjan allekirjoittaminen ovat merkkejä siitä, että afrikkalaiset pyrkivät selkeästi kohti taloudellista yhdentymistä. EU antaa täyden tukensa Afrikan mantereen vapaakauppa-alueelle. Tuen *neuvotteluille Afrikan mantereen vapaakauppa-*

24 UNCTAD, Africa Economic Outlook 2017.

25 EU:n koko kauppa Afrikan kanssa vastaa ainoastaan 7,5:tä prosenttia EU:n koko ulkoisesta kaupasta, ja määrä on suunnilleen sama kuin EU:n kauppa Sveitsin kanssa. Etelä-Afrikan ja Pohjois-Afrikan maiden osuus tästä on miltei kaksi kolmannesta (European Commission, Eurostat, Comext, Client and Supplier Countries of the EU28 in Merchandise Trade (value %), 2016, excluding intra-EU trade: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_122530.04.2018.pdf).

alueesta tulisi lisääntyä 7 miljoonasta eurosta (2014–2017) 50 miljoonaan euroon (2018–2020). Tällä rahoitetaan institutionaalista tukea sekä teknistä tukea neuvottelujen eri vaiheille (kysymyksistä kuten kaupan tekniset esteet, terveys- ja kasvinsuojelutoimet, teollis- ja tekijänoikeudet, mukaan lukien maantieteelliset merkinnät, investoinnit, kilpailu, sähköinen kaupankäynti), mukaan lukien tuki tietojen keräämiselle ja data-analyysille.

Toimi #8. Vahvistetaan kaupankäyntiä EU:n ja Afrikan välillä. Pitkän aikavälin tavoitteena on luoda koko Afrikan laajuisen vapaakauppa-alueen pohjalta kattava *EU:n ja Afrikan välinen mantereelta mantereelle ulottuva vapaakauppasopimus*. Tähän olisi valmistauduttava hyödyntämällä Afrikan vapaakauppa-alueen kehittämisessä mahdollisimman tehokkaasti talouskumppanuussopimuksia, vapaakauppasopimuksia ja Pohjois-Afrikan maille tarjottuja pitkälle meneviä ja laaja-alaisia vapaakauppa-alueita sekä muita kauppajärjestelyjä EU:n kanssa. Tavoitteena on lisätä edelleen vientiä Afrikasta ja houkuttaa investointeja, myös tuotanto- ja jalostusaloilla, sekä edistää alueellisten arvoketjujen luomista joustavien alkuperäsääntöjen avulla. Tämän tukemiseksi allianssissa vahvistetaan edelleen ja kohdistetaan paremmin kauppaa tukevat aputoimet siten, että helpotetaan kauppaa ja tuotteiden teknisten ja laatustandardien sekä muiden sääntelytoimenpiteiden yhdenmukaistamista.

Toimi #9. Taloudellinen yhdentymisen ja alueelliseen, maanosan ja maailmanlaajuiseen rakenteeseen liittyvien arvoketjujen kehittäminen edellyttää myös *yhteenliitettävyyttä* sekä Afrikan sisällä että strategisissa yhteyksissä EU:n ja Afrikan välillä. Infrastruktuuri-investoinneilla tuetaan Afrikan maiden mahdollisuutta hyödyntää kaikilta osin työpaikkojen ja kasvun luomiseen liittyviä mahdollisuuksia²⁶. Allianssissa pohditaan poliittisten puitteiden sekä keskeisten infrastruktuurien tukemista, mukaan lukien laajakaista ja sähköiset infrastruktuurit. Erityistä huomiota kiinnitetään tiettyihin aloihin kuten kestävä energia, liikenne, datavetoinen talous, tieto- ja viestintäteknologia, kiertotalous, luonnonvarojen kestävä käyttö, jäte- ja vesihuolto sekä sininen kasvu. Tässä yhteydessä voitaisiin tarjota kumppanuuksia EU:n teollisuuden kanssa erityisesti aloilla, joilla se on maailmanlaajuisesti johtava toimija. Tämä yhdistetään tukeen, jota investoinneille osoitetaan rahoituksen yhdistämisen ja takuun avulla.

Kauppaa tukeva EU:n apu Afrikalle

EU ja sen jäsenvaltiot ovat maailman johtava kauppaa tukevan avun antaja. Ne ovat varanneet tähän maksusitoumusmäärärahoina 13,2 miljardia euroa (29 prosenttia maailmanlaajuisesta kauppaa tukevasta avusta), josta Afrikka saa edelleen suurimman osuuden eli 4,8 miljardia euroa vuonna 2015 (36 prosenttia kaikesta kauppaa tukevasta avusta). Afrikka on avustusten suurin saaja verrattuna muihin alueisiin, joiden rahoitusvirrat ovat monipuolisempia (avustukset, lainat ja pääomasijoitukset). Tähän kuuluu kauppaan liittyvä EU:n tuki (mukaan lukien kauppapolitiikka ja sääntely, kaupan edistäminen ja helpottaminen ja muut kauppaan liittyvät tarpeet) sekä laajemmat kauppaa tukevan avun luokat, kuten kauppaan liittyvä

²⁶ Africa Economic Outlook 2018, African Development Bank.

infrastruktuuri (fyysinen infrastruktuuri, kuten kuljetukset ja varastointi, viestintä, energian tuotanto ja toimitus), tuotantovalmiuksien kehittäminen (kaupan kehittäminen ja tuotantoalat, kuten maatalous, kalastus, metsätalous, teollisuus, mineraalivarat ja kaivostoiminta) ja kauppaan liittyvät mukautukset (maksuosuudet valtion budjettiin maissa, jotka toteuttavat poliittisia uudistuksia).

Madagaskar - talouskumppanuussopimuksen täytäntöönpanosuunnitelma

Madagaskarin kansallisen talouskumppanuussopimuksen täytäntöönpanosuunnitelman yhteydessä tekstiilialan yritykset ovat hyötäneet EU:n kanssa tehdystä talouskumppanuussopimuksesta ja siihen liittyvästä tuesta (10 miljoonaa euroon asti). Esimerkiksi madagaskarilainen tekstiiliyritys EPSILON on hyödyntänyt tullitonta ja kiintiötöntä pääsyä EU:n markkinoille sekä etuuskohteluun oikeuttavia alkuperäsääntöjä, jotka ovat mahdollistaneet yksinkertaisen jalostusprosessin sekä raaka-aineiden hankkimisen kaikkialta maailmasta. Suunnitelma on nopeasti lisännyt yrityksen maailmanlaajuisesta tunnettavuutta, koska se noudattaa EU:n ja kansainvälisiä standardeja ja tekee yhteistyötä johtavien tuotemerkkien kanssa yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi teollisuudessa. Yritys perustettiin vuonna 1999, jolloin sillä oli 100 työntekijää. Tällä hetkellä työntekijöitä on 2000, ja 75 prosentilla työntekijöistä on pankkitili, 100 prosenttia työntekijöiden lapsista on koulussa, 50 prosenttia työntekijöistä on asunnonomistajia ja 98 päälliköistä on noussut asemaansa sisäisen ylennysmenettelyn kautta.

5. Keinot ja välineet

Toimi #10. Jotta allianssi onnistuisi, tarvitaan jatkuvaa vuoropuhelua eurooppalaisten ja afrikkalaisten kumppaneiden välillä, yksityissektorin osallistumisen lisäämistä ja kansalaisyhteiskunnan tiivistä kuulemistä. Allianssia on myös tuettava **merkittävällä rahoituspaketilla**. EU ja sen jäsenvaltiot ovat jo Afrikan suurin kumppani. Vuonna 2016 kaikesta virallisesta kehitysavusta 55 prosenttia (23 miljardia euroa) suuntautui Afrikkaan.

Komission ehdotuksessa EU:n monivuotiseksi rahoituskehikseksi esitetään kunnianhimoista naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä²⁷, jonka arvo olisi 89,2 miljardia euroa vuosina 2021–2027 ja jossa Afrikka ja naapurimaat asetettaisiin etusijalle. Saharan eteläpuoliselle Afrikalle myönnettävää 32 miljardin euron avustusta ja Pohjois-Afrikalle myönnettävää 7,7 miljardia euroa täydennetään lisärahoituksella välineen temaattisesta pilarista sekä nopean avun ja ”joustoreservin” osuuksista. Väline perustuu ulkoiseen investointiohjelmaan ja siihen liittyvään Euroopan kestävän kehityksen rahastoon, mutta siinä on tarkoitus lisätä huomattavasti rahoituslähteiden yhdistelyä ja takauksia, jotta voidaan hankkia merkittäviä määriä rahoitusta yleisöltä ja yksityissektorilta. Ehdotetuissa uusissa ulkoisten investointien puitteissa²⁸, jossa ulkosuhdetoimien takuujärjestely lisää rahoitusmahdollisuuksia 60 miljardilla eurolla maailmanlaajuisesti, Afrikka katsotaan

²⁷ COM(2018) 460 final, 14. kesäkuuta 2018.

²⁸ Komissio on hyväksynyt tänään tiedonannon tehokkaammasta rahoitusrakenteesta EU:n ulkopuolisia investointeja varten ((COM (2018) 644). Siinä esitetään ajatuksia siitä, miten tämänhetkistä järjestelmää voitaisiin tehostaa entisestään.

painopistealueeksi. Ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ehdottaa komission tukemana, että perustetaan Euroopan rauhanrahasto²⁹, jonka määrärahat ovat 10,5 miljardia euroa vuosina 2021–2027. Sillä vahvistetaan entisestään EU:n työtä Afrikan mantereella, jotta voidaan varmistaa rauha, turvallisuus ja vakaus, jotka ovat edellytyksiä taloudelliselle kehitykselle.

Tiivistelmä toimista

#1	Lisätään strategisia investointeja yhdistämällä lainoja ja avustuksia ja myöntämällä takauksia
#2	Tuetaan tuotanto- ja jalostusmahdollisuuksia kansallisella ja alueellisella tasolla kasvu- ja työllisyyssovimusten avulla
#3	Muodostetaan Afrikan ja Euroopan julkisista, yksityisistä ja rahoitusalan toimijoista sekä tiedeyhteisön edustajista alakohtaisia ryhmiä, joiden tehtävänä on komission jäsenen johdolla antaa asiantuntijapalveluja, neuvoja ja suosituksia
#4	Tuetaan koulutusta ja taitojen kehittämistä maanosan tasolla
#5	Tuetaan taitojen kehittämistä kansallisella tasolla, jotta taidot saadaan vastaamaan kunkin maan strategisia kehitysvalintoja
#6	Vahvistetaan vuoropuhelua, yhteistyötä ja tukea investointien ja yritysilmaston kehittämiseksi
#7	Tuetaan neuvotteluja Afrikan mantereen vapaakauppa-alueesta
#8	Vahvistetaan Afrikan sisäistä sekä EU:n ja Afrikan välistä kauppaa maanosien välisen vapaakauppasopimuksen laatimista silmällä pitäen
#9	Tuetaan yhteenliitettävyyttä sekä Afrikan sisällä että EU:n ja Afrikan välillä
#10	Kootaan merkittävä rahoituspaketti

²⁹ Katso [tietosivu](#) Euroopan rauhanrahastosta.